

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**İLKÖĞRETİM 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DANS İLE İLGİLİ
OLUŞTURDUKLARI METAFORLAR**

Mehmet METE

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**TEZ DANIŞMANI
Doç. Dr. Oğuzhan YONCALIK**

2018 – KIRIKKALE

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**İLKÖĞRETİM 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DANS İLE İLGİLİ
OLUŞTURDUKLARI METAFORLAR**

Mehmet METE

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

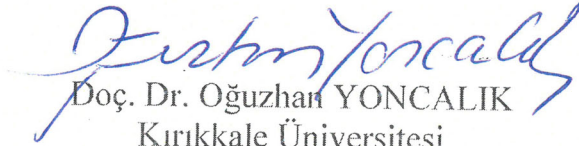
**TEZ DANIŞMANI
Doç. Dr. Oğuzhan YONCALIK**

2018 – KIRIKKALE

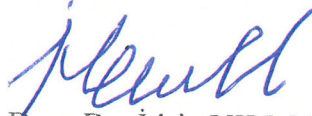
Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Lisans Programı çerçevesinde yürütülmüş olan bu çalışma aşağıdaki jüri üyeleri tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 18 / 01 / 2018

Doç. Dr. Oğuzhan YONCALIK
Kırıkkale Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi
Jüri Başkanı

Doç. Dr. İdris YILMAZ
Karadeniz Teknik Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
Üye

Yrd. Doç. Dr. Aziz GÜÇLÜÖVER
Kırıkkale Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi
Üye

İÇİNDEKİLER

KABUL ONAY SAYFASI.....	I
İÇİNDEKİLER.....	II
ÖNSÖZ.....	III
KISALTMALAR	IV
ÖZET.....	VI
SUMMARY	VII
1. GİRİŞ	1
1.1. Dans Kavramı.....	1
1.2. Dansın Eğitim ve Öğretimdeki Yeri ve Önemi.....	4
1.3. Halk Oyunlarının Eğitimdeki Yeri ve Önemi.....	7
1.4. Metafor Kavramı	8
2.METAFORLARIN TEMEL İŞLEVLERİ	12
2.1. Metaforun Temel İşlevleri İle İlgili Kavramlar	12
2.2. Metaforun Özellikleri	12
2.3. Eğitim-Öğretim Alanında Metaforlar.....	13
3. YÖNTEM.....	16
3.1.Araştırmanın Deseni	16
3.2.Çalışma Grubu	16
3.3. Verilerin Toplanması.....	16
3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması.....	17
3.4.1. Adlandırma Aşaması	17
3.4.2. Tasnif Etme (Eleme ve Arıtma) Aşaması	17
3.4.3. Kategori Geliştirme Aşaması	17
3.4.4. Geçerlik ve Güvenirliği Sağlama Aşaması.....	18
3.4.5. Verileri Bilgisayar Ortamına Aktarma Aşaması	18
4. BULGULAR	19
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	31
6.KAYNAKÇA	36
7.EKLER.....	40
8. ÖZGEÇMİŞ.....	41

ÖNSÖZ

Bu çalışmada ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin dans ile ilgili oluşturdukları metaforlar araştırılmıştır.

Öğrencilerin “*Dans*” kavramına yönelik çok sayıda metafor ürettiği görülmüştür. Üretilen metaforların sadece okulu çağrıştırmadığı, çok yönlü metaforlar olması da ayrıca önemlidir.

Beni böyle bir çalışmaya yönlendiren ve çalışmanın her aşamasında yardımlarını esirgemeyen tez danışmanım Doç. Dr. Oğuzhan Yoncalık’a ve Doç. Dr. İdris Yılmaz’a teşekkür ederim.

Ayrıca ilköğretimden lisansüstü eğitime kadar üzerimde emeği olan babam Erol METE ve aileme, bütün öğretmenlerime ve öğretim elemanlarına teşekkür ederim.

Mehmet METE
Kırıkkale-Şubat-2018

KISALTMALAR

% : yüzde

Akt: aktaran

ark. : arkadaşları

f : Frekans

vb. : ve benzeri

TDK : Türk Dil Kurumu

TABLULAR

Tablo.3.2.1. Araştırma Grubu.....	16
Tablo.4.1. İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Oluşturdukları Metaforlar.....	19
Tablo.4.2. İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin “Dans” Kavramına Yönelik Geliştirdikleri Metaforların Kategorileri.....	23

ÖZET

Bu çalışma ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin gündelik hayatta kullandıkları metaforlar ile dans kavramını nasıl algıladıklarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışma grubu: İl merkezindeki; ortaokullardan tesadüfen seçilen 5 ilkokulun 5. sınıflarında öğrenim gören 606 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerden metafor üretmesi istenmiş ve 33 öğrencinin metaforu geçersiz bırakılmış, 573 metafor çalışmaya uygun bulunup değerlendirmeye alınmıştır.

Öğrencilerin geliştirdikleri metaforların analiz edilmesi ve yorumlanması beş aşamada gerçekleştirilmiştir. Bu aşamalar: (1) *Adlandırma Aşaması*, (2) *Tasnif Etme Aşaması*, (3) *Kategori Geliştirme Aşaması*, (4) *Geçerlik ve Güvenirliği Sağlama Aşaması* ve (5) *Verileri Bilgisayar Ortamına Aktarma Aşaması*.

Elde edilen veriler değerlendirilirken Miles ve Huberman'ın önerdiği uyum yüzdesi formülü ile bulguların güvenirliliği hesaplanmıştır.

Çalışma grubunda bulunan ortaokul öğrencileri "Dans" kavramına yönelik olarak 184 farklı metafor üretmişlerdir.

"Dans" kavramı için ilköğretim 5. sınıf öğrencileri; eğlence, hayat, su, şeker, spor, mutluluk, güzel, gökkuşağı, hayal, rüya, huzur, kuş, cimnastik, ağaç, kelebek, müzik, dost, yıldız, pamuk, hava, tatlı, futbol, çikolata, güneş, uçmak, çiçek, sevgi, ilaç, yaşam, zevk, kalp, kötü, sıkıcı, bal, basketbol, sağlık, dans, ışık, gül, yıldızlar, pamuk, gökyüzü, kaplumbağa, şelale, bitki, coşmak, hayatın bir parçası, düş, voleybol, hareket, enerji, egzersiz, duygu, neşe, arkadaş, ayna, lastik, kardeş, Eylem Hoca, resim, çok sıkıcı gibi birbirinden farklı metaforları kullanmışlardır.

İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin "Dans" kavramı için oluşturdukları metaforların sıklık değerine bakıldığında eğlence (49), hayat (38), su (32), şeker (30), spor (26), mutluluk (22), güzel (15), gökkuşağı (15), çiçek (13), hayal (9), rüya (8), huzur (8), kuş (8) en sık tekrar edilen metaforlardır ve bu metaforların öğrenciler tarafından benimsendiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dans, Metafor

SUMMARY

The purpose of this study is to determine how the primary school 5 th class students perceive the metaphors used in their daily life and concept of dance.

The study group consists of 606 students who study 5th classes in 5 primary schools in the city centre and who were chosen randomly. The students were wanted to produce metaphors; 33 metaphors were invalidated and the other 573 metaphors were approved and evaluated.

The analysis and interpretations of these metaphors performed in 5 levels. These levels are: (1) naming, (2) classification, (3) improving categories, (4) validity and reliability, (5) transfer the data to computer.

Descriptive statistical method (frequency, ratio) was used for evaluating the data.

Primary school 5th class students in the study group produced 184 different metaphors for the concept of “Dance”.

The students used different metaphors like entertainment, life, water, candy, sport, happiness, pretty, rainbow, imagination, dream, serenity, bird, tree, game, luscious, football chocolate, gymnastics, love, sun, fly, medicament, life, one life, art, butterfly, nature, enjoyment, music, ally, book, talk, heart, worse, tedious, basketball, honey, health, dance, luminary, rose, stars, cotton, air, the sky, turtle, waterfall, plant, gush, play, part of life, fantasy, volleyball, movement, vigor, exercise, emotion, joy, friend, mirror, picture, rubber, brother, Eylem Teacher, very boring for the concept of “Dance”

When the frequency value of the metaphors formed for the concept of “Dance” by primary school students is examined, it can be observed that entertainment (49), life (38), water (32), candy (30), sport (26), happiness (22), pretty (15), rainbow (15),imagination (9), dream (8), serenity (8), bird (8) are the most repeated metaphors, and it is thought that these metaphors are adopted by the students.

Key words: Dance, Metaphor

1. GİRİŞ

Bu çalışmanın amacı ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin gündelik hayatta kullandıkları metafor ile dans kavramını nasıl algıladıklarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın ‘‘dans’’ üzerinde yapılmasının en büyük nedeni bu alanda yapılan çalışmaların yetersiz olmasıdır. Literatürü araştırdığımızda sadece bir kaç çalışma yapılmış olduğu görülmüş ilköğretim 5. sınıflar ile ilgili bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Konum itibariyle Çankırı il sınırları içerisinde en fazla öğrenci sayısının ilköğretim 5. sınıflarda olduğu tespit edilmiş bu nedenle çalışma 5. sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Bu bağlamda dansa yönelik metaforik algıların araştırılması amacıyla farklı yaş, cinsiyet, sınıf, statü vb. gruplar üzerinde çalışmalar yapılarak literatüre katkı sağlanabilir.

1.1. Dans Kavramı

Dansın tanımı, amacına uygun olarak, birçok farklı şekillerde yapılabilmektedir. Dans ‘‘İnsanın ruhsal durumunu bir takım bedensel hareketlerle ifade etmesi, açığa vurması’’ olarak tanımlanırken (Emiroğlu ve Aydın, 2003), Etnoloji Sözlüğünde ‘‘İnsanın gövdesini; belirli zaman ve mekânda kültürel olarak belirlenmiş özel hareket, yapı ve anlam sistemi içinde kullanması’’ şeklinde betimlenmiştir. Keappler (1978) dansı, amaca yönelik seçilen ve kontrol edilen ritmik hareketlerin, belli formlarda ve tarzda uzayda hareket eden insan vücudu ile sergilenmesiyle meydana gelen kısa süreli olarak ifade sanatı olarak tanımlamaktadır. Dansı fiziksel olarak meydana getiren insan hareketleri, ana malzemesi ise insan vücududur. Kemikler, kaslar, eklemler ve sinir sistemi gibi insan vücudunu oluşturan unsurlar, bütünüyle insan vücudunun anatomik ve kinestetik özelliklerini belirler (Aktaş, 2006).

Dans, insanoğlunun evrenle kurduğu en ilkel ilişkilerden biridir. Sözle iletişim kurmadan önce hareketle iletişim kuruyorduk. Bedene dönüşmeden önceki evrede hücrelerimizin birbiri ile kurduğu ilişkiyi, fetüsün anne rahminde rahim duvarına dokunuşunu, varoluşumuzu anlamlandırmak için hareket yoluyla dünyayla kurduğumuz ilk temaslar olarak nitelendirebiliriz. Bebeklik evresinde içgüdüsel olarak yaptığımız hareketler sayesinde sinir sistemimiz gelişir, beynimizde oluşan

yeni nöron ağları ile hareket etme becerimiz artarken, kendimizi çevreyle kurduğumuz ilişki ile anlamlandırmaya başlarız. Bebeklik döneminden itibaren farklı aşamalardan geçerek geliştirdiğimiz hareket kabiliyeti, bir yetişkin olduğumuzda karakteristik özelliklerimiz açısından belirleyicidir. Var oluşumuzla başlayan hareket serüveni, bir forma oturtulup bilinçli olarak yapılmaya başladığı anda ise, dans başlar. Halkımızın yaşantısını, dünyasını, doğa ve birbirleriyle alan ilişkilerini, duygularını, sevilerini, özlemlerini anlatan ve yansıtan dandır. İlk insanlar, daha çok doğa olaylarının karşısında güçsüz kaldıklarında, sığındıkları bir takım gerçekdışı güçlere tapınmak için dans ederlerdi. Giderek yaşam biçimleriyle birlikte duygularda ve onları dansla anlatma yöntemlerinde değişiklik oldu. Çalgılar ve insanlardaki yetenek gelişti. Karmaşıklaşan duygusal yaşam dansa yansıdı (Şenel,1990).

İnsanlığın doğuşu kadar eski olan dans, her zaman doğayla bütünleşmenin ve kendini ifade etmenin bir aracı olmuştur. Eski çağlardan kalma duvar yazıları, heykeller, günümüze ulaşan mitolojik hikâyeler, hepsi bu varoluşun kanıtlarıdır. Dans pratikleri, insanlığın ilk ortaya çıktığı dönemlerde daha çok içten geldiği gibi yapılırken, sosyalleşen uygar toplumlarda, belli disiplinlere bağlı kültürel bir öğeye dönüşmüştür. Yüzyıllardan beri doğum, ölüm, evlenme gibi önemli günlerde, kutlamalarda, savaşlar, avlanma, inanç sistemleri, doğanın gücü ve hastalıklarla mücadelede, ritüelistik yönleriyle var olmuş olan dans; günümüzde terapi, sanat formu ya da sosyal içerikli eğlence olarak var olmaya devam etmektedir. Sosyal, coğrafi ve kültürel farklılıklar, çok çeşitli dans türlerinin ortaya çıkmasında etkili olmuştur. Her topluluğa göre sosyal anlamda farklı biçimler kazanan halk oyunları kadar, tüm dünyada aynı disiplin çerçevesinde yapılan bale, çağdaş dans, eşlikli danslar, buna verilebilecek farklı örneklerdir.

Hareket ve beden olgusu, günümüzde hem bilim hem de sanatla ilişkili olarak yeni inceleme ve araştırma alanları yaratmaktadır. Uzun süredir tüm dünyada öğrenciler, üniversiteler, konservatuvarlar ya da özel okullarda eğitim alarak dansçı, koreograf gibi mesleklerde uzmanlaşabilmektedir. “Bu sanat dalıyla uğraşan sanatçılar ve bilim insanları, dansın sosyoloji, biyoloji ve antropoloji gibi disiplinlerle ilişkisini araştıran çalışmalar yapmaya başlamışlardır. Bu çalışmalarla, anatomi, kinesiyoloji ve fizyolojinin dans eğitimine biyolojik açıdan, antropoloji ve

sosyolojinin de toplumsal ve tarihsel açıdan önemli katkıları bulunduğu ortaya çıkarılmıştır” (Aktaş, 1999: IX).

Sanat formlarının insan bedeninde yarattığı etkiler, günümüzde bilimsel yöntemlerle kanıtlanabilmektedir. Hareket ve öğrenme arasındaki ilişkiyi inceleyen bilim adamlarının ortaya koyduğu veriler aracılığıyla, dans etmenin insan bedeni üzerindeki olumlu etkileri ve motor gelişimine katkıları da ortaya konmuş durumdadır. Bu çalışmada, “Neden hareket ederiz?” sorusundan yola çıkılarak, hareket ve öğrenme arasındaki ilişki ile motor gelişim ve beyinciğin bu mekanizmadaki rolü vurgulanacaktır.

Aktaş (1999)’e göre dans; insanın kendi duygu ve düşüncelerini anlatabilmesi ve toplumla bir iletişim kurabilmesi için anlam içeren hareketler topluluğunun meydana getirdiği estetik ve ritmik özelliğe sahip bir yaratıcılığın sonucu olan fiziksel ve duygusal davranıştır.

Hugel ve diğerlerine göre ise insanın motor davranışlarının özel bir ifadesidir (Hugel ve diğ.1999). Bireyin hareketlerle iç dünyasını dışa yansıtması, kendini anlatma ve ifade etme sanatıdır (Cantekin, 2011) şeklinde tanımlanabilen dans insan yaşamında çok önemli bir yere sahiptir. Bu önem, dansın boş zamanlarda insanı eğlendiren bir unsur oluşundan ziyade, bir iletişim biçimi olmasından kaynaklanmaktadır. İlk insandan günümüze kadar, tüm insanlar dans yoluyla duygu, düşünce, tecrübe ve bilgilerini aktarmış; dansı bir ifade aracı olarak kullanmışlardır (Yanık, 2010).

Günümüzde popülerliğini koruyan bir aktivite bütünü olarak karşımıza çıkan dans olgusuna bireylerin yaklaşımı araştırma konularında yerini almaya başlamıştır. Dansı oluşturan her türlü hareket biçimi, tarihsel ve ekinsel bir bağlam içinde gelişir ve kendinden önceki örneklerle etkileşime uğrar. Bedensel devinim biçimleri kişinin ait olduğu ekin, sınıf, yaş, ırk, toplumsal cinsiyet... vb. hakkında bilgi verir. Sahnede temsil edilen beden de dans eden bireyin ya da onun oynadığı rolün toplumsal konumuyla ilişkilidir. Birey, kendi konumunu hareket biçimiyle, davranışlarıyla, kıyafet ve kıyafet biçimiyle de ortaya koyar. Bedenin sınıfsal beğenin somutlaşması olduğunu savunan Bourdieu de bedenin toplumsallığı ve kolektifliğini vurgular. Yemek yeme alışkanlıkları; bedenin güzellik, sağlık ve dayanıklılığı hakkındaki düşünceler sınıftan sınıfa farklılık gösterir ve önemleri de sınıflara göre azalır ya da

artar. Beden, toplumsal ortamlarda, konum, farklı bir grubun üyesi olmak, cinsiyet gibi diğer etkenlerle bağlantılı olarak hareket eder. Dolayısıyla dans sanatının herhangi bir unsuru tarihselliğiyle birlikte ele alınmalı; değerlendirme yapılırken, dansın içinde geliştiği toplumsal düzen, etkinsel ortam da araştırılmalıdır.

Bu noktadan yola çıkarak dans kavramına metaforik anlamda açıklık getirme amacıyla yapılan bu çalışma kapsamında değerlendirmeler yapılmıştır.

1.2. Dansın Eğitim ve Öğretimdeki Yeri

Her çocuğun içinde hissettiği bir ritme fiziksel olarak cevap vermek için bir uyarıcı vardır. Fakat bu uyarıcının büyütülmesi, eğitilmesi ve organize edilmesi gerekmektedir (Dündar, 2003). İşte Ritim Eğitimi ve Dans Dersi öğrencilerin iç dünyalarında bulunan ritme cevap verme uyarıcısını düzenler ve bu uyarıcıyı eğiterek hareket ile ritim arasındaki uyumu sağlar.

Amerika’da lisans düzeyinde dans eğitimi, 1926’da Wisconsin Madison Üniversitesi’nde kadınlara yönelik olarak ve Fiziksel Eğitim Programı adı altında başladı. 1970 yılından sonra ise eğitim sisteminde yapılan yeni düzenlemelerle Güzel Sanatlar Fakültelerinin altında bağımsız bir program olarak yer aldı. Günümüze kadar olan süreçte birçok farklı bağımsız kuruluş tarafından yapılan çalışmalarla ulusal eğitim sistemi ve müfredat ile ilgili düzenlemeler kanunlaştırılıp ülke genelindeki okullarda kalıcı olarak uygulanmıştır. 1994 yılında Amerika’da devlet desteği ile hazırlanan ‘Hedef 2000: Amerikan Eğitim Hareketi’ başlıklı kanun ile sanat eğitiminin zorunlu ders olarak eğitim sisteminde yer alması sağlanmıştır” (Bonbright, 2000:31). Yapılan yenilikler ve düzenlemeler ile önceden seçmeli olarak verilen dans, dersleri, ABD’nin ulusal eğitim sistemine dâhil olmuştur. 1998 yılında “Dans Eğitimi Ulusal Standartları Organizasyonu (National Dance Education Organisation)” kurulmuş ve dans eğitiminin en etkili ve verimli şekilde yürütülmesi konusunda çalışmalar yapılması amacını misyon edinmiştir.

Dünya genelinde faaliyet gösteren International Baccalaureate (IB Global) gibi eğitim organizasyonları tarafından sanat ve bilim alanında her ülkeye, kültüre ve eğitim sistemine adapte edilebilen müfredatlar hazırlanmaktadır. Dans alanında yüksek lisans ve sanatta yeterlikten mezun olan kişilerin sayısı her geçen gün

artmaktadır. Bununla birlikte diğer bilim alanlarında çalışanların, dansı kendi alanlarıyla ilişkilendirerek yaptıkları bilimsel (tıp, psikoloji, sosyoloji gibi) araştırmalar sayesinde dansın insan hayatına pozitif etkilerine dikkat çekilmiştir. Özellikle beyin ve sinirbilim alanında yapılan çalışmalar ile dansın ve hareketin bedensel/algısal gelişimdeki önemi bilimsel yöntemlerle kanıtlanmıştır. Bu kanıtlarda beyin gelişiminde olumlu katkıları olan dansın erken yaşta eğitim sisteminin içine dâhil edilmesinin önemi vurgulanmıştır. David A. Sousa, “Sanat Genç Beyni Nasıl Geliştirir (How The Art Develop The Young Brain) adlı kitabında sinirbilim ve sanat arasındaki ilişkiye dikkat çekerek sanatın bilişsel, duygusal ve sosyal gelişim sürecinde genç beyinlere etkisini vurgulamıştır. Sousa’ya göre, insan beyninin ilk gelişim yıllarında nöral bağlantılar çok hızlı bir şekilde yapılanmaya başlar. Çocukların oyun oynaması, dans etmesi, resim yapması, şarkı söylemesi bu gelişimi desteklerken, beyin öğrenme kabiliyetini kazanması ve çocuğun bütün duyularının gelişmesinde büyük rol oynar. Okula başlama çağında ise bu aktivitelerin geliştirilmesi ve devamlılığı gerekmektedir. Sanat sadece dışavurum değil aynı zamanda çok derin bir algı mekanizmasıdır” (Bradley, Bonbright, Dooling, 2013:38-39). Çocuk psikoloğu Jean Piaget’in yürüttüğü, “8 ile 16 yaş arası 8061 Finli çocuk üzerinde yapılan bir araştırmada, duyu motor aktivitenin bilişsel yetenekleri beslediği, çocukluk dönemindeki zayıf motor işlevinin, fiziksel yetersizliğe ve ergenlikte zayıf akademik başarıya yol açtığı bulunmuştur” (Hanna, 2016:5). "İkinci veya üçüncü bir dili sözel olarak öğrenme hakkındaki bir diğer araştırmada, birden fazla dili kullanabilen çocukların beyin yapılarının daha farklı olduğu ve çoklu görevleri daha kolay bir şekilde yerine getirdikleri ispatlanmıştır. Öğrenilen her bir yeni dil sayesinde beyin farklı kısımlarının aktive olduğu gözlemlenmiştir. Buna paralel olarak birden fazla dans türünü öğrenen öğrenciler sadece beyinlerini ve bedenlerini çalıştırmakla kalmıyor, aynı zamanda var olan potansiyellerini arttırarak yaratıcılıklarını geliştirebilmektedir" (Hanna, Erişim tarihi: 2017, 18 Ağustos).

Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan kanun ve düzenlemeler ile sanat eğitimi veren kurumlar ve özel kurslar faaliyet göstermektedir. Konservatuarlarda tam zamanlı olarak ilkokuldan itibaren sanat eğitimi verilmektedir. Yarı zamanlı eğitim programları ile konservatuar dışındaki okullardan öğrencilerin kendi eğitimlerine devam ederken, ek olarak sanat eğitimi

alabilmeleri mümkün olabilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösteren özel sanat kurslarının sayılarının her geçen yıl arttığı gözlemlenmektedir. Dünyadaki gelişmelere paralel olarak bakıldığında ise ülkemizin genelinde maalesef yeterli sayıda ve donanımda dans eğitimi veren kurum bulunmamaktadır. Dünyada dans alanındaki bilimsel araştırmaların incelenmesi, takip edilmesi, Türkiye’de bu alanda çalışmalar yürüten akademisyenlere, sanatçılara araştırmalarında destek verilmesi, eğitim sistemi ile ilgili yapılacak çalıştaylarda sanatçıların fikirlerinin alınması sanatın eğitimdeki yeri ile ilgili yeni bir bakış açısı getirecek ve var olanı geliştirecektir.

Dans şüphesiz, bir disiplin işidir. Bedeni doğru yönde geliştirmek için, çok özenli ve disiplinli çalışmak gerekir. Bu nedenle, küçük yaştan itibaren bu disiplini alan çocuklar, hayatları boyunca hangi meslek dalında faaliyet gösterirlerse gösterebilirler, bu disiplinden faydalanırlar. Bu bağlamda, bebeklikten başlayan gelişim süreci boyunca, hareketin insan hayatında çok önemli bir yere sahip olduğu şüphe götürmez. İnsanı diğer canlılardan ayıran en temel özellik; onun düşünerek, bilerek, öğrenerek hareket edebilme ve bu yolla duygularını ifade edebilme becerisidir. Düşüncelerimiz ve bedenimiz bir bütündür. Bonnie, Bainbridge, Cohen bu bütünlüğü şu şekilde tanımlamaktadır: “Bedenimiz zihnimizle birlikte hareket eder. Yaptığımız herhangi bir hareketin kalitesi zihnimizin beden yoluyla kendini ifade etmesidir. Zihnimiz rüzgâr ve bedenimizde kum gibidir. Eğer rüzgârın nasıl estiğini bilmek istiyorsak kuma bakabiliriz” (Cohen, 2003:1). Bireyin doğuştan sahip olduğu bu yeteneğinin en doğru şekilde yönlendirilmesi son derece önemlidir. Günümüz yaşam koşullarında azalan hareket alanları nedeniyle bedenleri geri kaldığımız konular eğitim desteğiyle bir nebze olsun arttırılabilir.

Bilimsel verilerin de açıkça ortaya koyduğu gibi, hareket ile öğrenme ve bilişsel beceriler arasında doğrudan ve önemli bir bağlantı bulunmaktadır. Özellikle küçük yaşlardan itibaren bireylere kazandırılacak hareket kabiliyetinin çok yönlü ve etkili yolu dandır. Eğitim sistemine dahil edilen dansın, çocukluktan itibaren bireylerin kişisel ve fiziksel gelişimine katkılarının büyük olduğunu söyleyebiliriz. Ülkemizde dans eğitiminin, okul öncesi dönemden başlayacak şekilde, örgün eğitimde hak ettiği konuma getirilmesi önerilir. Böylelikle gelecek nesiller, gelişmiş

yaratıcılıkları ve öğrenme kabiliyetleri aracılığıyla, çevreleri ve kendi öz benlikleriyle daha sağlıklı ilişkiler kurabileceklerdir.

1.3. Halk Oyunlarının Eğitimdeki Yeri ve Önemi

Millî Eğitim Bakanlığınca 2002 yılında hazırlanan “İlköğretim Okulu Ders Programları Beden Eğitim Programı 6-7-8” adlı kitapta belirlenen 17 genel amaç içinde “Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme” amaçlardan birisi olarak yer almaktadır. Ayrıca halk oyunlarının bu amaçlar içerisinde; “Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme”, “İyi duruş alışkanlığı edinebilme”, “Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme”, “İş birliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme”, “Görev ve sorumluluk alma, liderlere uyum ve liderlik yapabilme”, “Millî bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlam ve önemini kavrama törenlere katılmaya istekli olabilme” olarak belirtilen amaçlarıyla da ilişkili olduğu söylenebilir.

Halk oyunlarının öğretiminde motorsal yapıyı (iskelet sistemi, sinir sistemini, hareket sistemini) bilmeden bu yapıya yoğun hareketlerden oluşan aktivitenin yükünü nasıl yükleyebiliriz. Tüm spor dallarında olduğu gibi halk oyunlarında da üst seviyede koordinasyon (fizikî hazırlık) kendi disiplini içinde sağlanamaz. Bütün bunlar eğitici ve öğreticileri özel alan çalışmaları yapmaya zorlamaktadır. Oyunların başarıyla sonuçlanabilmesi için, oyunlarda denge, koordinasyon, esneklik ve ritim gibi temel motorik özelliklerin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu özellikler ise ancak alanımızın iyi yetişmiş uzmanlarınca sağlanabilir. Verimli dinlenme ve yeterli bir ısınmanın yararlarını ve nasıl yapılacağını eğiticilerin çok iyi bilmesi ve uygulaması gerekmektedir.

Kısaca oyun eğitici ve öğreticilerinin başarıları için fonksiyonel anatomi ve egzersiz fizyolojisinin alanı ilgilendiren teorik bilgileri ile antrenman bilgisi ve hareket eğitimi konularında gerekli olan teknik bilgi ve beceriyi kazanmaları şart olmaktadır. Bu alanda başarılı olmanın diğer bir şartı da iyi bir antrenman planlayıcısı olmaktır (Aydın, 1990, 45-46)

Türk halk oyunları (dansları) öğretiminin beden eğitimi aktiviteleri içinde “millî eğitim” konusu olarak ele alınması, halk oyunlarının en önemli özelliklerinden

olan “millî duygu” anlayışı dâhilinde; öğrencilerin dostluk, arkadaşlık, sorumluluk, sanat sevgisi, kendini tanıma, kendine güven ve estetik değer gibi duyguları kazanmalarına büyük çapta imkân sağlayacaktır. (Yoncalık 2004).

Beden eğitiminin genel eğitim içindeki önemi açıktır. Onu önemli kılan kendi amaç ve kapsamından kaynaklanmaktadır. Bu kapsam içinde halk oyunlarının (dansları) bir beden eğitimi aktivitesi olarak değerlendirilmesi, Türk millî eğitiminin temel amaçlarının gerçekleştirilmesi açısından, beden eğitimi öğretmenin işini kolaylaştıracak ve beden eğitimi dersinin önemini arttıracaktır. Bundan dolayı beden eğitimi öğretmeni yetiştiren fakülte ve yüksekokullar konuya önem vermeli ve Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olarak beden eğitimi öğretmenliği yapan öğretmenler, konuyla ilgili hizmet içi eğitim programlarından geçirilerek eğitilmelidir.

1.4. Metafor Kavramı

Metafor, Aristoteles'ten bu yana tartışılan bir kavramdır. Aristocu geleneğe göre metafor, benzerlik temeline dayalı olarak, bir şeye uygun olmayan bir adın uygulanması olarak kabul edilir. Aristoteles, *Poetika'da* metaforu "bir sözcüğe, kendi özel anlamının dışında bir anlam verilmesi" biçiminde tanımlar.(Aristoteles, *Poetika*, çeviren: Rifat Sami 2003).

Lakoff ve Johnson (2005, s. 25) metafor kavramını Platon'a dayandırmakta ve bir düşünce malzemesi, insan kavrayışının bir şekli ve sadece bir söz figürü değil aynı zamanda bir düşünce figürü” olarak tanımlamıştır.

Meta, değiştirmek ya da ötelemek demektir ve pherein ise taşımak, aktarmak anlamına gelir (Türker 2009). Latin yazarlar, translatio veya transferentia'ya dönüştürmüşlerdir ki, her iki sözcük de hareket ve taşıma fikriyle yakın ilişkilerini muhafaza etmektedir. Her iki dili de hesaba katarsak bir şeyin bir yerden bir yere taşındığı bir sema gözümüzün önüne gelmektedir. Buradaki “gerçek” metafor ise meydana gelen bu yer değiştirmedir. Daha açık ifade edecek olursak, elimizde mevcut bulunan bir şeyin, ele alınamayan ve muhatabı olmayan şeklindeki mevcut olmayan veya burada hazır olmayan yerine geçmesidir (Summer 1998.Akt. Yılmaz 2007). Metafor, en genel anlamıyla “bir şeyin başka bir şey aracılığı ile açıklanması”

ya da “yabancılık çekilen bir olgunun bize tanıdık gelen bir olguya benzetilerek açıklanması” olarak tanımlanmaktadır (Türker 2009).

Koohang ve Harman (2005)’ a göre metaforlar, bilimlerin gelişme teorilerinde faydalı bir araç olarak kullanılmaktadır. Stütze ve Sajaniemi (2005)’e göre metaforik düşünmenin özü, yeni bir kavramı veya ifadeyi başka bir şey ile ilişkilendirmektir. Metaforlar, var olan benzer kaynaklardan yeni hedeflere ulaşmayı sağlar. Metafor basit anlamıyla bir şeyi başka bir şey ile anlatmak olsa da, fark edilen ve kullanılan her benzerlik iyi metaforlar oluşturmak değildir, metaforlar daha önce var olmayan bir bağlantıyı oluşturmaktır (Akt. Beşkardeş 2007).

Metaforlarla anlatım biçimi, daha ilkçağ filozoflarınca kullanılmaya başlamış ve günümüze kadar sürmüştür. Felsefe tarihinde birçok filozof kendini daha iyi ifade edebilmek için metafor sanatından yararlanmışlardır. Filozofların kullandıkları bu metaforlara din, sanat, ahlak, siyaset, metafizik gibi birçok alanda rastlayabiliriz. Daha çok soyut konuları işleyen filozofların düşüncelerini muhataplarına daha açık ifade edebilme ihtiyaçları eserlerinde metafor kullanmalarını zaruri kılmıştır. İslam filozoflarında da metafor sanatının çok güzel örneklerine rastlanmaktadır. Gazali, hemen her konuda fikirlerini metafor yoluyla anlatmaktadır. İbn’ül Arabî, metafizik, kozmoloji ve epistemoloji meselelerinde metaforlardan yararlanmışlardır. Mevlana’nın, çeşitli konularda kullandığı metaforlar ise son derece güzel ve ilginçtir (Kutluay 2009).Mevlana eserlerinde ve retoriğinde metaforu güçlü ve vurgulu bir anlatım tekniği olarak kullanır. Bu onun eserlerinin kabulü ve izleyicileri tarafından tutkuyla okunmasını sağlayan etmenlerden biri olmuştur (Türker 2009).

Metafor ilk kez 1980’de Lakoff ve Johnson’ın ‘Metaphors We Live By’ isimli çalışmalarında geliştirilmiştir. Onların bu düşüncesi ‘Metafora bilişsel dilsel bakış’ olarak bilinmektedir. Lakoff ve Johnson yerleşmiş, köklü metafora bakış açısına karşı çıkmıştır. Buna göre; (1) metafor kelimelerin değil, kavramların özelliğidir; (2) metaforun işlevi sadece sanatsal veya estetik amaçlar değil, belli kavramları daha iyi anlamadır; (3) metaforlar bazen benzerlikler üzerine kurulmayabilir; (4) metafor sadece özel yeteneği olan insanlar tarafından değil, günlük hayatta sıradan insanlar tarafından da rahatlıkla kullanılabilir; (5) memnun edici dilsel süslemeler çok fazla

olmasa da metafor, insanların düşünme ve muhakeme etme oluşumudur (Akt. Beşkardeş 2007).

Metaforlar, söylenmek isteneni daha az sözcükle, daha vurgulu bir biçimde ifade etmeye yararlar. Başka bir deyişle, güçlü bir anlatımı daha az sözcükle ifade etme şansını metaforlarla yakalamak olanaklıdır. Metaforlar; bireyi yaratıcı düşünmeye, hayal etmeye, kendi yaşantısı içinde anlamlandırmaya yönlendirmektedir. Aynı zamanda, metaforlar, bireylerin sınırlanmasını engelleyerek onları yaratıcılığa yönlendirirken, dilin derinliklerinde kendilerini bulmalarını sağlamaktadır. Bu bakımdan bireylerin düşüncelerini, duygularını, yaşantılarını tanımlamalarında metaforlardan yararlanmaları kaçınılmazdır (Girmen 2007).

Boozer, Wyld ve Grant (1992)' a göre mecaz olarak nitelendirilen metaforların üç önemli karakteristik özelliği bulunmaktadır: Bunlardan ilki, kelimeler ve deyimlerin birbirlerinin yerine kullanılarak transfer edilmesini sağlamaktır. İkincisi, metaforik bir ifadede birbirlerini tanımlamak için kullanılan ifadelerden birisi orijinal anlamında kullanılırken diğeri sıradan anlamından uzaklaşmaktadır. Üçüncü ve son karakteristik özellik ise, metaforların bu transferi gerçekleştirirken kullandıkları analogi yöntemidir. Metaforlar, söz konusu olan iki kavram ya da somut obje arasında benzerlik, ilişki ya da birbirlerinden ayrıştırılmaları görevini üstlenirler (Akt. İnam 2008).

Metaforlar hayatımızın her alanında ve bilimden siyasete, edebiyattan ekonomiye en karmaşık düşünceler, anlamlar, açıklamalar, ilişkilendirmeler bu yolla anlaşılır kılınabilir (Yıldırım ve Şimşek 2011).

Metaforlar, eğitimcilere iki şey arasında karşılaştırma yapmak, iki şey arasındaki benzerliklere dikkat çekmek veya bir şeyi başka bir şeyin yerine koyarak açıklamak için fırsat tanırırlar. Örneğin, “*Dans su gibidir.*” veya “*Dans suya benzer.*” dendiğinde, dansın suya benzeyen yönlerine dikkat çekmek için “su” imgesi kullanılır. Buna göre, herhangi bir metafor ilişkisinde, en az üç temel öğenin varlığından söz edilmesi gerekmektedir: (1) *metaforun konusu* (örneğin, “*Dans su gibidir.*” cümlesindeki “dans” sözcüğü), (2) *metaforun kaynağı* (örneğin, “*Dans suya benzer.*” cümlesindeki “su” kavramı) ve (3) *metaforun kaynağından* (yani “su”

olusundan) metaforun konusuna (yani “dans” olusuna) atfedilmesi dũşũnũlen ȳzellikler (ȳrneęin, “Nasıl ki dans su gibi ihtiyaç ise, dansın bazı bireyler için bir ihtiyaç olduğu dikkate almalıdır.”). Dolayısıyla, herhangi bir metafor ilişkisinde, metaforun *kaynağı*, metaforun *konusunu* farklı bir bakış açısıyla anlamada ve açıklamada bir filtre veya sũzgeç işlevi gȳrũr (Afacan 2011).

2.METAFORLARIN TEMEL İŞLEVLERİ

2.1. Metaforun Temel İşlevleri İle İlgili Kavramlar

Metaforların temel işlevleri çok sayıda verinin; bilginin yakalanması, yorumlanması, nakledilmesi ve belirsizlikle başa çıkmadaki yararlıdır (Erdem ve Şatır 2000).

Paralel kavramlar arasında meydana gelen bir anlam sisteminin diğerine aktarım yapan, bağlantılı olmayan iki olguyu bağlantılı kılan, özellikle örgütleri görmeye ve anlamaya yarayan, örgütsel fenomenleri keşfeden, çok bilinen az bilinene doğru yol alan ve bilgiyi başka formlara dönüştüren roller olarak düşünülebilir(Alpaslan 2007).

Booth' a göre metaforların işlevleri şöyle sıralanabilir:

Metaforların söylediği ya da kastettiği anlam bir dereceye kadar bağlamı değiştirebilir.

Metaforların anlam değeri, her zaman için gerçek anlam değerinden daha yoğundur.

Metaforlar, göreceli anlam değerleri taşırlar.

Metaforlar, toplumsal anlam değeri taşırlar.

Bireylerin kullandıkları metaforlar, bireyin kişiliğine ilişkin ipuçları taşırlar.

Metaforlar, bireyde düşünme derinliği yaratırlar.

Metaforlar, karakteri ve kültürü tanımada araç olarak kullanılabilirler.

Metaforlar, farklı bilim dallarında veri toplama aracı olarak kullanılabilir bir özelliğe sahiptirler (Akt. Girmen 2007).

2.2. Metaforun Özellikleri

Metafor doğal bir fenomendir. Kavramsal metafor düşüncenin doğal bir parçası, dilbilimsel metafor ise dilin doğal bir parçasıdır. Ayrıca, bireyin hangi

metaforlara sahip olduğu ve onların ne anlama geldiği, bireyin fiziksel çevreyle etkileşimine, sosyal ve kültürel etkinliklerinin doğasına bağlı olarak değişmektedir. Metaforlar, düşünme ve konuşma sürecinde yapıya kavuşmaktadır. Metaforların, anlama kattığı zenginlik şu örneklerle desteklenebilir: “Benim kızgınlığım kaplanla dansa benzer.”, “Yolun sonuna geldik, ışık görüldü.”, “Omuzlarımda dünyayı taşıyorum.” Metaforlar, okuyanın ya da dinleyenin zihninde zengin imgeler oluşturmakta, birden çok düşünce ve yaşantı sunmaktadır. Günlük konuşma dilinde metaforlar olmadan konuşmanın olanaksız olduğu söylenebilir. Bireylerin her dört dakikada bir metafor kullandığı vurgulanmaktadır (Tompkins ve Lawley2002).

Metaforların özellikleri şöyle sıralanabilir:

Bir kavramı farklı bir kavramla tanımlama,

Bir kavramı, farklı bir kavramın benzetme yönüyle betimleme,

Bir kavramı farklı bir boyutta görme,

Bir kavramı farklı bir kalıpla yorumlama (Girmen 2007).

2.3. Eğitim-Öğretim Alanında Metaforlar

Eğitim olgusu çok çeşitli ve karmaşık boyutları olan bir sistemdir(Oğuz, Yılmaz ve Taştan 2007).Öğrenciyi etkin kılacak, düşünmesini sağlayacak yollardan biri metafordur. Metaforlar bilinçli ya da bilinçsiz biçimlerde günlük düşünce ve eylemlerimizi yönetir. Birey metaforları yorumlarken ve kullanırken dağarcığında var olan bilgi, beceri, alışkanlık ve tutumlarla hareket eder. Metaforlar metaforu oluşturan bireyin geçmiş yaşantılarından, ön öğrenmelerinden ve sosyal çevresinden soyutlanamaz. Bu açılardan, eğitim ortamlarında kullanılan metaforların önemli işlevleri vardır (Oğuz 2005).

Sanchez ve Ark. (2000)'e göre metaforlar öğrenmeyi geliştirmek için çok kullanışlı araçlardır. Eğer yeni bir şey keşfetmek istiyorsak, ilk önce bunu hayal edebilmemiz şarttır. Metaforlar da yaratıcı ve keşfedici öğrenmeyi sağlayabilirler çünkü onlar hayal gücümüzde belirsiz kavramlar yerine net fikirler oluşturabilmemiz

için birer araçtır. Metaforların kavramsal sistemlerimizi değiştirme ve öğrencilerin dünyaya bakış açılarını değiştirme güçleri vardır (Akt.Arslan ve Bayrakçı 2006).

Riejos ve Ark. (2001)'na göre kimi görsel ve somutlaştırışı metaforlar, öğrencilerin zihinsel anlamalarının kolaylaşması ve motivasyon potansiyellerinin artırılması açısından ideal araçlar olarak anılmaktadırlar (Akt.Arslan ve Bayrakçı 2006).Marzano ve Ark. (2000)'na göre metaforlar yoluyla öğretmek; öğrencileri, bilgileri ve fikirleri daha derin seviyede anlamaları ve keşfetmeleri için cesaretlendirmektedir. Bu süreç, ayrıca öğrencilere bilmedikleri şeyleri bildikleri şeylere bağlamalarında ve aradaki ilişkiyi kurmalarında yardımcı olmaktadır (Akt. Arslan ve Bayrakçı 2006).

Metaforlar eğitimin çeşitli alanlarında kullanılabilir. Müfredat geliştirme ve planlamada, öğrenmeyi teşvik etme ve yaratıcı düşünceyi geliştirmede başvurulmaktadır. Öğretmen eğitiminde ise metaforlar, öğretim uygulamalarını yönlendirme ve öğretmenlerin modern eğitim anlayışındaki yerlerini belirlemede bir araç konumundadır (Polat 2010).

Metaforlar, öğretimlerin geliştirmeyi düşünen öğretmenlerin kendi rollerini ve sorumluluklarını anlamlandırmalarına yardımcı olarak sınıfta olanları değiştirebilir ve geliştirebilirler. Bu öğretmenin kavramlaştırılmış roller bütünü içerisinde meydana gelmektedir. Eğitimcilerin; eğitim-öğretim ve öğrenciler ile ilgili inandıkları şeyler, onların sınıftaki davranış ve tutumları, olaylar karşısındaki düşünceleri ve ne yapılması gerektiği ile ilgili fikirleri, neyin doğru neyin yanlış olduğu ile ilgili düşüncelerini etkiler. Bu inançlar çoğunlukla çocukluk çağında biçimlenir ve öğretmenlerin öğretmenlik ile ilgili neler öğreneceklerini belirlemede etkindir. Metaforlar, çok karmaşık olguları açıklamada kullanılan iyi bir öğretim tekniğidir (Gürbüz ve Gündüz 2006).Bir resim bir kelimeye bedelse bir metaforun bir milyon kelimeye bedel olduğu vurgulanmaktadır. Metaforlar öğretmenlerin kendi uygulamalarını anlama ve açıklama gücünü etkili bir şekilde ortaya koymaktadır(Polat 2010).Metafor tekniğini kullanarak gerçekleşen öğrenmelerde uygulanan metotlar şu şekilde sıralanabilir (Beşkardeş 2007).

1. Hareket

Bilgi ya da nesnelere çağrışimsal bağlarla şekillendirilip olabildiğince hareketlendirilmelidir. Çünkü beyin hareketli cisimleri durağan cisimlerden daha kolay anımsar ve oluşturulan şekiller ne kadar hareketli olursa beyindeki çağrışım potansiyeli de o kadar artar.

2. Abartma

Hayalde canlandırılan nesnede ne kadar abartma olursa belleğe yerleştirilmesi o kadar kolay olur. Çok zor bilgilerin ya da olayların boyutları büyütülüp tuhaf bir şekilde getirildiğinde istenilen bilgiler belleğe eğlenceli ve kolay bir şekilde kalıcı olarak yerleşecektir.

3. Düzen

Hafızanın iyi çalışması için belli bir düzene ve sıralamaya ihtiyacı vardır. Düzen ve sıralama; bilgileri, şekilleri belli bir kategori ve yapıya göre sıralayıp kolay çağrışım yapabilmeyi sağlar.

4. Çağrışım

Hatırlanmak istenen bir şeyin önceden bilinen bir şeyle ilişkilendirilerek yeni bir "çarpıcı boyutta" imge oluşturulduğunda, bellek tekniklerinin çok daha iyi sonuç verdiği görülür.

5. Sembolizm

Hatırlanmak istenen şeyler için kışkırtıcı ve renkli semboller kullanmak hatırlama gücünü artırır.

6. Renk

Renkli notları hatırlamak, renksiz ve sıkıcı notları hatırlamaya göre daha kolaydır. Renklerden yararlanmak belleği geliştirir. Sadece renkleri kullanmak bile belleği %50 güçlendirir.

3. YÖNTEM

3.1.Araştırmanın Deseni

Araştırmada olgu bilim deseni kullanılmıştır. Olgu bilim deseni, farkında olduğumuz ama derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgu bilim, bize tümüyle yabancı olmayan aynı zamanda da tam anlamını kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için uygun bir araştırma zemini oluşturur (Yıldırım ve Şimşek 2011).

3.2.Çalışma Grubu

Araştırma 2016–2017 öğretim yılı II. döneminde, Çankırı il merkezinde yapılmıştır. Çalışma grubunu il merkezindeki ilkokullardan rastgele yöntemi ile seçilen 5ilköğretim okulunun5.sınıflarında öğrenim gören 606 öğrenci oluşturmaktadır. Tüm öğrencilere dağıtılan formlardan metafor üretmesi istenmiştir. 606 öğrenci üzerinde yapılan çalışmada 33 öğrencinin anketi yazılarının okunamaması sebebi ile değerlendirmeye alınamamıştır. 573metafor çalışmaya uygun bulunup değerlendirmeye alınmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflara ve cinsiyetlerine göre dağılımı Tablo.3.2.1.'de görülmektedir.

Tablo.3.2.1. Araştırma Grubu

Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
5.Sınıf	291	315	606

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın veri toplama aracı hazırlanırken bireylerin sahip olduğu algıları ortaya çıkarmada metaforların bir araç olarak kullanıldığı çalışmalar incelenmiştir.

Araştırmaya katılan ilköğretim 5. sınıf öğrencilerine dans kavramına ilişkin sahip oldukları algıları ortaya çıkarmak amacı ile her birine “Dansgibidir. Çünkü;” cümlesi verilerek bu cümleleri tamamlamaları istenmiştir. Öğrencilerin kendi el yazıları ile geliştirdikleri metaforlar toplanmıştır. Toplanan bu belgeler değerlendirmeye alınmıştır.

3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Verilerin analizinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. İçerik analizinde toplanan veriler kodlanır ve bu kodlara göre sınıflandırma yapılır. Daha sonra verileri genel düzeyde açıklayabilen ve kodları belirli kategoriler altında toplayabilen temalar bulunur. Temaların bulunması için önce kodlar bir araya getirilir ve aralarındaki ortak yönler bulunmaya çalışılır. Bu bir anlamda tematik kodlama işlemidir ve toplanan verilerin kodlar aracılığı ile kategorize edilmesidir. Öğrencilerin geliştirdikleri metaforların analiz edilmesi ve yorumlanması beş aşamada gerçekleştirilmiştir. Bu aşamalar şunlardır: (1) Adlandırma aşaması, (2) Tasnif etme (Eleme ve arıtma) aşaması, (3) Kategori geliştirme aşaması, (4) Geçerlik ve güvenilirliği sağlama aşaması ve (5) Verileri bilgisayar ortamına aktarma aşaması.

3.4.1. Adlandırma Aşaması: Bu aşamada öncelikle araştırmaya katılan ilköğretim5.sınıf öğrencileri tarafından üretilen metaforların alfabetik sıraya göre geçici bir listesi yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda adayların yazılarında, metaforların belirgin bir şekilde dile getirilip getirilmediğine bakılmıştır. İlköğretim5.sınıf öğrencilerinin dile getirdikleri metaforlar kodlanmıştır. (örneğin, *hayat, spor, hayal, su* vb.) Herhangi bir metaforun yazılmadığı kâğıtlar belirlenmiştir.

3.4.2. Tasnif Etme (Eleme ve Arıtma) Aşaması: Bu aşamada “metafor analizi” teknikleri kullanılarak her metafor, parçalara ayrıştırılmış ve diğer metaforlarla olan benzerlikleri veya ortak özellikleri bakımından analiz edilmiştir. Bu amaç için öğrencilerin yazdıkları metaforlar tekrar tek tek okunup gözden geçirilerek, her metafor (1) metaforun konusu, (2) metaforun kaynağı ve (3) metaforun konusu ile metaforun kaynağı arasındaki ilişki bakımından analiz edilmiştir.

3.4.3. Kategori Geliştirme Aşaması: Bu aşamada, ilköğretim5.sınıf öğrencileri tarafından üretilen metaforlar, “*Dans*” kavramına ilişkin sahip oldukları ortak özellikler bakımından irdelenmiştir ve temalar oluşturulmuştur. Bu işlem esnasında 5.sınıflarda 184metafor hakkında oluşturulan “*metafor listesi*” dikkate alınarak her metaforun “*Dans*” olgusunu nasıl kavramsallaştırdığına bakıldı. Bu amaç için, ilköğretim5.sınıf öğrencileri tarafından üretilen her metafor” *Dansa*” ilişkin sahip

olduğu bakış açısına göre belli bir tema ile ilişkilendirilerek, ilköğretim5.sınıflarda 10 farklı kavramsal kategori oluşturulmuştur.

3.4.4. Geçerlik ve Güvenirliği Sağlama Aşaması: Araştırmanın güvenirliliğini sağlamak için araştırmada oluşturulan kavramsal kategoriler altında verilen metaforların, söz konusu bir kavramsal kategorileri temsil edip etmediğini teyit etmek amacıyla *uzman görüşüne* başvurulmuştur.

Bu amaç doğrultusunda, uzman kişiye iki liste verilmiştir. Bunlar: (a) adet örnek metaforun alfabetik sıraya göre dizili olduğu bir liste, (b) farklı kavramsal kategorilerin adlarını ve özelliklerini içeren bir liste. Uzmandan bu iki listeyi de kullanarak birinci listedeki örnek metafor listesini, ikinci listedeki kavramsal kategoriyle (hiçbir metafor dışında bırakmayacak şekilde) eşleştirmesi istenmiştir. Daha sonra, uzmanın yaptığı eşleştirmeler araştırmacının kendi kategorileriyle karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmalarda görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları tespit edilerek araştırmanın güvenirliliği, Miles ve Huberman (1994)'ün önerdiği uyum yüzdesi formülü ile bulguların güvenirliliği hesaplanmıştır.

$$\text{Güvenirlilik} = \frac{\text{Görüş Birliğine Varılan Form Sayısı}}{\text{Toplam Form Sayısı}} \times 100$$

Nitel çalışmalarda, uzman ve araştırmacı değerlendirmeleri arasındaki uyumun %90 ve üzeri olduğu durumlarda istenilen düzeyde bir güvenirlilik sağlanmış olmaktadır (Saban2008).

Güvenirlilik;

$$\text{İlköğretim 5.Sınıf için Güvenirlilik} = 573/606 \times 100 = \mathbf{94,5}$$

3.4.5. Verileri Bilgisayar Ortamına Aktarma Aşaması: Bütün veriler bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra katılımcı sayısı (*f*) ve yüzdesi (%) hesaplanmıştır. Analiz yöntemi olarak nicel yöntem kullanılmıştır. Veriler 2007 Excel programı ile düzenlenmiştir. Araştırmada güvenirlilik hesaplanmıştır. Frekans değerleri hesaplanmıştır.

4. BULGULAR

4.1.Tablo: İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Oluşturdukları Metaforlar

Oluşturulan Metafor	Frekans	Oluşturulan Metafor	Frekans
1) Eğlence	49	93) Kuğu	1
2) Hayat	38	94) Cırcır Böceği	1
3) Çiçek	37	95) Tavşan	1
4) Su	32	96) Yağmur	1
5) Şeker	30	97) Deniz	1
6) Spor	26	98) Bahar	1
7) Mutluluk	22	99) Akarsu	1
8) Oyun	15	100) Havada Süzülen Yaprak	1
9) Güzel	15	101) Evrendeki Gezegenler	1
10) Ağaç	10	102) Papatya	1
11) Hayal	9	103) Ateş	1
12) Rüya	8	104) Bir Gül	1
13) Kuş	8	105) Pembe	1
14) Huzur	8	106) Çılgınlık	1
15) Tatlı	7	107) Hız	1
16) Futbol	7	108) Aksiyon Filmi	1
17) Çikolata	6	109) Parti Vermek	1
18) Cimnastik	6	110) Rap	1
19) Sevgi	6	111) Şarkıda Oynamak	1
20) Gökkuşluğu	5	112) Havada Süzülme	1
21) Güneş	5	113) Gülme	1
22) Uçmak	5	114) Bizi Güldüren Bir Olay	1
23) İlaç	5	115) Çok Renkli	1
24) Yaşam	5	116) Dönme Dolap	1
25) Bir Hayat	5	117) Macera	1
26) Sanat	5	118) Bir Hediye	1

27) Kelebek	4	119) Yeni Bir Dünya	1
28) Doğa	4	120) Gökyüzünde Uçmak	1
29) Zevk	4	121) Tıpkı Oyun	1
30) Müzik	4	122) Patlama	1
31) Dost	4	123) Bir Sihir	1
32) Kitap	4	124) Lunapark	1
33) Konuşmak	3	125) Renk	1
34) Kalp	3	126) Yol	1
35) Kötü	3	127) Elma	1
36) Sıkıcı	3	128) Erik	1
37) Basketbol	3	129) Pamuk Şeker	1
38) Bal	3	130) Dondurma	1
39) Sağlık	3	131) Antep Fıstığı	1
40) Dans	3	132) Nane	1
41) Işık	3	133) Biber	1
42) Gül	3	134) Van Persie	1
43) Yıldızlar	3	135) Spor Yapmak	1
44) Pamuk	3	136) Karate	1
45) Hava	3	137) Bale	1
46) Gökyüzü	3	138) Yürümek	1
47) Kaplumbağa	2	139) Beden Eğitimi	1
48) Şelale	2	140) Isınma Hareketi	1
49) Bitki	2	141) Hayat Sporü	1
50) Coşmak	2	142) Gemi	1
51) Oynamak	2	143) Kalem	1
52) Hayatın Bir Parçası	2	144) Klima	1
53) Düş	2	145) Araba	1
54) Voleybol	2	146) Yastık	1
55) Hareket	2	147) Çöplük	1
56) Enerji	2	148) Beden Eğitimi Kitabı	1
57) Egzersiz	2	149) Türkçe Kitabı	1

58) Duygu	2	150) Çocuk	1
59) Neşe	2	151) Bebek	1
60) Arkadaş	2	152) Bizim	1
61) Ayna	2	153) Küçük Bir Çocuk	1
62) Lastik	2	154) Anne	1
63) Kardeş	2	155) Ders	1
64) Eylem Hoca	2	156) Kurs	1
65) Resim	2	157) Kültür	1
66) Çok Sıkıcı	2	158) Okul	1
67) Aşk	1	159) Öğrenci	1
68) Duygusal	1	160) Şiir	1
69) Gurur	1	161) Şarkı	1
70) Hayatın Aşkı	1	162) Yetenek	1
71) Heyecan	1	163) Melodi	1
72) İlham	1	164) Sevinç	1
73) Şefkat	1	165) Havada Süzülme	1
74) Özgürlük	1	166) Sakinleştirici	1
75) Hayattan Uzaklaşma	1	167) Bir Tüy Düşüşü	1
76) İhtiyaç- Yaşam	1	168) Rahatlama	1
77) Yaşamak	1	169) Havanın Kokusunu Çekmek	1
78) Zor Zaman	1	170) Bir Yaşam	1
79) Zor	1	171) Masaj	1
80) Ferahlatıcı-Dinlendirici	1	172) Hayatım	1
81) Duygularımızı Coşturmak	1	173) Hayatımız	1
82) Ölüm	1	174) Hayatın Bir Güzelliği	1
83) Benim İçin Yok	1	175) Hayatın İlişkisi	1
84) Akıcı	1	176) İçimiz-Ruhumuz	1
85) Benim İçimdekileri Dökmek	1	177) Ruhumuzu Dinlendirme	1
86) Çok Önemli	1	178) Ruhun İlacı	1
87) Her şey	1	179) Melek	1
88) Mükemmel	1	180) Hayallerimdeki	1

89) Böcek	1	181) Bir Hayat	1
90) Balık	1	182) Bir Organ	1
91) Ceylan	1	183) Bir Duyu Organı	1
92) Kedi	1	184) Beyin	1

Tablo.4.1. incelendiğinde yüz seksen dört (184)İlköğretim5. sınıf öğrencisinin , “*Dans.....gibidir. Çünkü*” sorusuna yüz seksen dört (184) değişik şekilde metafor ürettikleri görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından eğlence (49), hayat (38), su (32), şeker (30), spor (26), mutluluk (22), güzel (15), gökkuşuğu (15), hayal (9),rüya, kuş ve huzur (8),tatlı ve futbol (7), çikolata, cimnastik ve sevgi (6), gökkuşuğu, güneş, uçmak, ilaç, yaşam, sanat ve bir hayat (5),kelebek, doğa, zevk, müzik, dost ve kitap (4), konuşmak, kalp. kötü, sıkıcı, basketbol, bal, sağlık, dans, ışık, gül, yıldızlar, pamuk, hava ve gökyüzü (3), kaplumbağa, şelale, bitki, coşmak, oynamak, hayatın bir parçası, düş, voleybol, hareket, enerji, egzersiz, duygu, neşe, arkadaş, ayna, lastik, kardeş, Eylem Hoca, resim, çok sıkıcı (2), aşk, duygusal, gurur, hayatın aşkı, heyecan, ilham, şefkat, özgürlük, hayattan uzaklaşma, yaşamak, zor zaman, zor, duygularımızı coşturmak, ölüm, benim için yok, akıcı, benim içimdekileri dökmek, çok önemli, her şey, mükemmel, böcek, balık, ceylan, kedi, kuğu, cırcır böceği, tavşan, yağmur, deniz, bahar, akarsu, havada süzülen yaprak, evrendeki gezegenler, papatya, ateş, bir gül, pembe, çılgınlık, hız, aksiyon filmi, parti vermek, rap, şarkıda oynamak, havada süzölmek, gülme, bizi güldüren bir olay, çok renkli, dönme dolap, macera, bir hediye, yeni bir dünya, gökyüzünde uçmak, tıpkı bir oyun, patlama, bir sihir, lunapark, renk, yol, elma, erik, pamuk şeker, dondurma, Antep Fıstığı, nane, biber, Van Persie, spor yapmak, karate, bale, yürümek, beden eğitimi, ısınma hareketi, hayatın sporu, gemi, kalem, klima, araba, yastık, çöplük, beden eğitimi kitabı, Türkçe Kitabı, çocuk, bebek, bizim, küçük bir çocuk, anne, ders, kurs, kültür, okul, öğrenci, şiir, şarkı, yetenek, melodi, sevinç, havada süzölmek, sakinleştirici, bir tüy düşüşü, rahatlama, havanın kokusunu çekmek, bir yaşam, masaj, hayatım, hayatımız, hayatın bir güzelliği, hayatın ilişkisi, ruhumuzu dinlendirme, ruhun ilacı,

melek, hayallerimdeki, bir hayat, bir organ, bir duyu organı, beyin(1)'er metafor ürettikleri gözükmektedir.

Spor, oyun, eğlence, hayat, çiçek, su, şeker, mutluluk, cevapları en fazla frekansı (96), % 70' ini oluşturan metaforlardır.

4.2.Tablo:İlköğretim5. Sınıf Öğrencilerinin “ Dans” Kavramına Yönelik Geliştirdikleri Metaforların Kategorileri

Kategoriler	Metafor Adları	Metafor Sayısı	Metafor Frekansı
Sağlık ve Huzur Kaynağı Olarak Dans	Hayat (38), Spor (26), Hayal (9), Huzur (8), İlaç (5), Bir Hayat (5), Yaşam (5), Sağlık (3), Hayatın Bir Parçası (2), Düş (2), Sevinç (1), Havada Süzülme (1), Sakinleştirici (1), Bir Tüy Düşüşü (1), Rahatlama (1), Havanın Kokusunu Çekmek (1), Bir Yaşam (1), Masaj (1), Hayatım (1), Hayatımız (1), Hayatın Bir Güzelliği (1), Hayatın İlişkisi (1), İçimiz, Ruhumuz (1), Ruhumuzu Dinlendirmek (1), Ruhun İlacı (1), Melek (1), Hayallerimdeki (1), Bir Hayal (1), Bir Organ (1), Bir Duyu Organı (1), Beyin (1)	31	129
Tabiat ve Doğa İle İlişkilendirilen Dans	Su (32), Gökkuşuğu (15), Yağmur (1), Deniz (1), Bahar (1), Güneş (5), Ağaç (10), Doğa (4), Gökyüzü (3), Şelale (2), Hava (3), Akarsu (1), Çiçek (37), Bitki (2), Havada Süzülen Yaprak (1), Pamuk (3),	24	105

	Evrendeki Gezegenler (1), Yıldızlar (3), Papatya (1), Gül (3), Ateş (1), Bir Gül (1), Işık (3), Pembe (1)		
Değer, Duygu ve Hislerin İfadesi Olarak Dans	Mutluluk (22), Güzel (15), Rüya (8), Sevgi (6), Dost (4), Sıkıcı (3), Kötü (3), Konuşmak (3), Kalp (3), Duygu (2), Neşe (2), Arkadaş (2), Çok Sıkıcı (2) Duygusal (1), Gurur (1), Hayatın Aşkı (1), Heyecan (1), İlham (1), Şefkat (1), Özgürlük (1), Hayattan Uzaklaşmak (1), İhtiyaç, Yaşam (1), Yaşamak (1), Zor Zaman (1), Zor (1), Ferahlatıcı, Dinlendirici (1), Duygularımızı Coşturmak (1), Ölüm (1), Benim İçin Yok (1), Akıcı (1), Benim İçindekileri Dökmek (1), Çok Önemli (1), Herşey (1), Mükemmel (1)	35	96
Zevk ve Eğlence İle İlişkilendirilen Dans	Eğlence (49), Oyun (15), Uçmak (5), Zevk (4), Müzik (4), Dans (3), Coşmak (2), Oynamak (2), Çılgınlık (1), Hız (1), Aksiyon Filmi (1), Parti Vermek (1), Rap (1), Şarkıda Oynamak (1), Havada Süzölmek (1), Gülme (1), Bizi Güldüren Bir Olay (1), Çok Renkli (1), Dönme Dolap (1), Macera (1), Bir Hediye (1), Yeni Bir Dünya (1), Gökyüzünde Uçmak (1), Tıpkı Oyun (1), Patlama (1), Bir Sihir (1),	29	95

	Lunapark (1), Renk (1), Yol (1)		
Besin Kaynakları İle İlişkilendirilen Dans	Şeker (30), Tatlı (7), Çikolata (6), Bal (3), Elma (1), Erik (1), Pamuk Şeker (1), Dondurma (1), Antep Fıstığı (1), Nane (1), Biber (1)	11	53
Egzersiz, Hareket ve Spor İle İlişkilendirilen Dans	Futbol (7), Cimnastik (6), Basketbol (3), Voleybol (2), Hareket (2), Enerji (2), Egzersiz (2), Van Persie (1), Karate (1), Bale (1), Yürümek (1), Beden Eğitimi (1), Isınma Hareketi (1), Hayat Sporu (1), Spor Yapmak (1)	15	32
Hayvanlarla İlişkilendirilen Dans	Böcek (1), Kuş (8), Kelebek (4), Balık (1), Ceylan (1), Kedi (1), Kuğu (1), Kaplumbağa (2), Cırcırböceği (2), Tavşan (1)	10	22
Günlük Hayatımızda Kullandığımız Nesnelere İlişkilendirilen Dans	Kitap (4), Lastik (2), Ayna (2), Gemi (1), Kalem (1), Klima (1), Araba(1), Yastık (1), Çöplük (1), Beden Eğitimi Kitabı (1), Türkçe Kitabı (1)	11	16
Eğitim ve Sanat İle İlişkilendirilen Dans	Sanat (5), Resim (2), Ders (1), Kurs (1), Kültür (1), Okul (1), Öğrenci (1), Şiir (1), Şarkı (1), Yetenek (1), Melodi (1)	11	16
Şahıs ve İnsanlarla Özdeşleştirilen Dans	Kardeş (2), Eylem Hoca (2), Çocuk (1), Bebek (1), Bizim (1), Küçük Bir Çocuk (1), Anne (1)	7	9

Çalışmaya katılan 5. sınıf öğrencilerinin geliştirdikleri metaforlar ortak özellikleri bakımından on kavramsal kategori altında toplanmıştır.

Bu kategoriler; “Sağlık ve Huzur Kaynağı Olarak Dans”, “Tabiat ve Doğa İle İlişkilendirilen Dans”, “Değer, Duygu ve Hislerin İfadesi Olarak Dans”, “Zevk ve Eğlence İle İlişkilendirilen Dans”, “Besin Kaynakları İle İlişkilendirilen Dans”, “Egzersiz, Hareket ve Spor İle İlişkilendirilen Dans”, “Hayvanlarla İlişkilendirilen Dans”, “Günlük Hayatımızda Kullandığımız Nesnelere İlişkilendirilen Dans”, “Eğitim ve Sanat İle İlişkilendirilen Dans”, “Şahıs ve İnsanlarla Özdeşleştirilen Dans” şeklinde belirlenmiştir (Tablo.4.2).

Her metafor katılan 5. sınıf öğrencilerinin yaptıkları açıklamalar kapsamında metaforun kaynağından atfedilen düşünce kapsamında 10 adet özgün kategoride gruplandırıldı.

Kategori 1: “Sağlık ve Huzur Kaynağı İle İlişkilendirilen Dans” kategorisinin toplam 31 metafordan oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanılanlar sırası ile hayat (38), spor(26), hayal (9), huzur (8), yaşam (5), bir hayat (5), ilaç (5), sağlık (3), hayatın bir parçası (2), düş (2), sevinç (1), havada süzülme (1), sakinleştirici (1), bir tüy düşüşü (1), rahatlama (1), havanın kokusunu çekmek (1), bir yaşam (1), masaj (1), hayatım (1), hayatımız (1), hayatın bir güzelliği (1), hayatın ilişkisi (1), içimiz, ruhumuz (1), ruhumuzu dinlendirme (1), ruhun ilacı (1), melek (1), hayallerimdeki (1), bir hayal (1), bir organ (1), bir duyu organı (1), beyin (1) şeklindedir.

Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

“Dans hayat gibidir. Çünkü zorlukları vardır.”

“Dans spor gibidir. Çünkü eğlenceli ve hareketlidir.”

“Dans bir tüy düşüşü gibidir. Çünkü hafif hareketler vardır.”

Kategori 2: “Tabiat, Doğa ve Evren İle İlişkilendirilen Dans” kategorisinin toplam 24 metafordan oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanılanlar sırası ile çiçek (37), su (32), ağaç (10),

gökkuşağı (5), güneş (5), doğa (4), ışık (3), gül (3), yıldızlar (3), pamuk (3), hava(3), gökyüzü (3), bitki (2), şelale (2), yağmur(1), deniz (1), bahar (1), akarsu (1), havada süzülen yaprak (1), evrendeki gezegenler (1), papatya (1), ateş (1), pembe (1) şeklindedir.

Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir:

“Dans çiçek gibidir. Çünkü çok renklidir.”

“Dans su gibidir. Çünkü onunla ilgilenirken zaman su gibi akar.”

“Dans havada süzülen yaprak gibidir. Çünkü dans çok güzel bir sanattır.”

Kategori 3: “Değer, Duygu ve Hislerin İfadesi Olarak Dans ”kategorisinin toplam 35 metafordan oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanılanlar sırası ile mutluluk (22), güzel (15), rüya (8), sevgi (6), dost(4), kötü (3), kalp (3), konuşmak (3), sıkıcı (3), neşe (2), duygu (2), arkadaş (2), çok sıkıcı (2), duygusal (1), gurur (1), hayatın aşkı (1), heyecan (1), ilham (1), şefkat (1), özgürlük (1), hayattan uzaklaşmak (1), ihtiyaç, yaşam (1), yaşamak (1), zor zaman (1), zor (1), ferahlatıcı, dinlendirici (1), duygularımızı coşturmak (1), ölüm (1), benim için yok (1), akıcı (1), benim içindekileri dökmek (1), çok önemli (1), her şey (1), mükemmel (1) şeklindedir.

Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

“Dans mutluluk gibidir. Çünkü dans ederken çok mutlu oluyorum.”

“Dans güzeldir. Çünkü çok hareketlidir.”

“Dans zor zaman gibidir. Çünkü zor zamanımızı dansla paylaşıyoruz.”

Kategori 4: “Zevk ve Eğlence İle İlişkilendirilen Dans ”kategorisinin toplam 29 metafordan oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanılanlar sırası ile eğlence (49), oyun (15), uçmak (5), zevk (4), müzik (4), dans(3), coşmak (2), oynamak (2), çılgınlık (1), hız (1), aksiyon filmi (1), parti vermek (1), rap (1), şarkıda oynamak (1), havada süzülme (1), gülme (1), bizi güldüren bir olay (1), çok renkli (1), dönme dolap (1),

macera (1), bir hediye (1), yeni bir dünya (1), gökyüzünde uçmak (1), tıpkı oyun (1), patlama (1), bir sihir (1), lunapark (1), renk (1), yol (1) şeklindedir.

Aşağıda, bu kategoriye oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

“Dans çok eğlencelidir. Çünkü insan stres atar.”

“Dans oyun gibidir. Çünkü dans eğlenceli, ritimli ve tempoludur.”

“Dans lunapark gibidir. Çünkü çok eğlencelidir.”

Kategori 5: “Besin Kaynaklarıyla İlişkilendirilen Dans” kategorisinin toplam 11 metafordan oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanılanlar sırası ile şeker (30), tatlı (7), çikolata (6), bal (6), elma (1), erik (1), pamuk şekeri (1), dondurma (1), Antep fıstığı (1), nane (1), biber (1) şeklindedir.

Aşağıda, bu kategoriye oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

“Dans şeker gibidir. Çünkü tadı damağımızda kalır.”

“Dans tatlı gibidir. Çünkü hayatıma tat katar.”

“Dans biber gibidir. Çünkü acıdır.”

Kategori 6: “Egzersiz, Hareket ve Spor İle Özdeşleştirilen Dans” kategorisinin toplam 15 metafordan oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanılanlar sırası ile futbol (7), cimnastik (6), basketbol (3), voleybol (2), hareket(2), enerji (2), egzersiz (2), Van Persie (1), spor yapmak (1), karate (1), bale (1), yürümek (1), beden eğitimi (1), ısınma hareketi (1), hayat sporu (1) şeklindedir.

Aşağıda, bu kategoriye oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

“Dans futbol gibidir. Çünkü ikisinde de enerji harcarız.”

“Dans cimnastik gibidir. Çünkü her şekle gireriz.”

“Dans Van Persie gibidir. Çünkü hep yedekte.”

Kategori 7: “Hayvanlarla İlişkilendirilen Dans” kategorisinin toplam 10metafordan oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanılanlar sırası ile kuş (8), kelebek (4), kaplumbağa (2), balık (1), ceylan (1), kedi (1), kuğu (1), cırcırböceği (1), tavşan (1) şeklindedir.

Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

“Dans kuş gibidir. Çünkü kendini uçar gibi hissedersin.”

“Dans kelebek gibidir. Çünkü izlerken huzurlu oluruz.”

“Dans kaplumbağa gibidir. Çünkü yavaş yavaş dans edilir.”

Kategori 8: “Günlük Hayatımızda Kullandığımız Nesnelere İlişkilendirilen Dans” kategorisinin toplam 11metafordan oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanılanlar sırası ile kitap (4), ayna (2), lastik (2), gemi(1), kalem (1), araba (1), yastık (1), çöplük (1), beden eğitimi kitabı (1), Türkçe kitabı (1), klima (1)şeklindedir.

Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

“Dans kitap gibidir. Çünkü yeni şeyler öğrenirsin.”

“Dans ayna gibidir. Çünkü insanın nasıl bir kişiliğe sahip olduğunu anlatır.”

“Dans klima gibidir. Çünkü bizi serinletir.”

Kategori 9: “Eğitim ve Sanat İle Özdeşleştirilen Dans ”kategorisinin toplam 11 metafordan oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanılanlar sırası ile sanat (5), resim (2), ders (1), kurs (1), kültür (1), okul (1), öğrenci (1), şiir (1), şarkı (1), yetenek (1), melodi (1) şeklindedir.

Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

“Dans sanat gibidir. Çünkü danssız hayat olmaz.”

“Dans bir resim gibidir. Çünkü sanatı uygulama ile anlatır.”

“Dans melodi gibidir. Çünkü her hareket ve sözü kendine özgüdür.”

Kategori 10: “Şahıs ve İnsanlarla Özdeşleştirilen Dans” kategorisinin toplam 7metafordan oluştuğu görülmektedir. Bu kategoride bulunan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında en sık kullanılanlar sırası ile kardeş (2), Eylem Hoca (2), çocuk (1), bebek (1), bizim (1), küçük bir çocuk (1), anne (1) şeklindedir.

Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir.

“Dans kardeş gibidir. Çünkü çok sevilir.”

“Dans Eylem Hoca gibidir. Çünkü çok güzeldir.”

“Dans bizim gibidir. Çünkü çok hareketliyiz

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Literatür incelendiğinde metafor ile ilgili birçok çalışma olmasına rağmen ‘‘dans’’ kavramına ilişkin algıların metefor yoluyla incelendiği bir kaç çalışmaya rastlanmış ancak ilköğretim 5. Sınıf öğrencileri ile ilgili bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Daha önce yapılan araştırmalarda (Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi Cilt:1- Sayı:2-Aralık 2016) öğrencilerin dans kavramına yönelik meteforik algıları genellikle olumlu nitelermeler üzerinde birleşmiştir. Dansın psikolojik birçok parametre üzerinden değerlendirilmesi sonucu bireyler üzerindeki olumlu etkilerini ortaya koyan birçok araştırmaya literatürde rastlanmaktadır (Alpert, 2011. Ayyıldız ve Gökyürek 2016, Özdemir, 2008).Yoncalık’ın (2007) 241 üniversite öğrencisinin katılımıyla yaptığı araştırmada beden eğitimi ve spor alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin ‘‘dans’’ kavramına yönelik tutumlarının incelendiği çalışmasında ise üniversite öğrencilerinin dansı bir spor branşı olarak kabul ettiği ortaya çıkmaktadır. İlköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin dans kavramına ilişkin tutumlarına bakıldığında ise daha çok mutluluk, eğlence neşe vb. ile bütünleştirdikleri görülmüştür. Yılmaz, Yıldiran, Beyazoğlu ve Bektaş’ın Niğde Üniversitesi Beden Eğitim ve Spor Bilimleri Dergisi (2013)’de yayınladıkları 2011Avrupa Gençlik Olimpiyatları Gönüllülerinin Olimpiyat Algılarının Metafor Yoluyla Öğrenilmesi isimli çalışmalarında elde ettikleri metaforlar ağırlıklı olarak olumlu yöndedir. İlköğretim 5. Sınıf öğrencileri üzerinde yaptığımız bu çalışmada diğer literatür çalışmalarda rastlanmayan yada çok nadir rastlanan olumsuz nitelermemelerle karşılaşmıştır. Örneğin ‘‘Benim için yok, çok sıkıcı, ölüm, çöplük gibi’’ metaforları ise üzücü ve düşündürücüdür.

Yapılan bu çalışmada öğrencilerin verdiği cevaplardan 10 özgün kategori oluşturulmuştur. Bu kategoriler; ‘‘Sağlık ve Huzur Kaynağı Olarak Dans’’, ‘‘Tabiat ve Doğa İle İlişkilendirilen Dans’’, ‘‘Değer, Duygu ve Hislerin İfadesi Olarak Dans’’, ‘‘Zevk ve Eğlence İle İlişkilendirilen Dans’’, ‘‘Besin Kaynakları İle İlişkilendirilen Dans’’, ‘‘Egzersiz, Hareket ve Spor İle İlişkilendirilen Dans’’, ‘‘Hayvanlarla İlişkilendirilen Dans’’, ‘‘Günlük Hayatımızda Kullandığımız Nesnelere

İlişkilendirilen Dans”, “Eğitim ve Sanat İle İlişkilendirilen Dans”, “Şahıs ve İnsanlarla Özdeşleştirilen Dans” şeklinde belirlenmiştir.

- Sağlık ve Huzur kaynağı olarak dans kategorisinde olumsuz bir metefora rastlanmamış öğrenciler daha çok pozitif yönden düşünmüşlerdir.
- Tabiat ve Doğa İle İlişkilendirilen Dans kategorisinde ise öğrencilerin günümüz beton duvarlarından daha çok açık hava, özgürlük, tabiat, doğa vb. özlem duydukları kendilerini bu alanda daha özgür ve rahat hissettikleri düşünülmektedir.
- Değer Duygu ve Hislerin İfadesi Olarak Dans kategorisi daha çok öğrencilerin iç dünyalarını yansıttığı düşünülmektedir. Kimi dansı bir ihtiyaç olarak görürken kimi öğrenci sıkıcı bulmuş, kimisi hayat derken kimisine dans ölümü çağrışım yaptırmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin nasıl farklı psikoloji içerisinde olduğunu iç dünyalarında nasıl fırtınalar koptuğunun bize bir göstergesidir. Araştırmanın bize katkılarında biriside kimi öğrencilerin ailelerine bilgi verilmesi, psikolojik danışman veya okulun rehberlik danışmanına yönlendirilebileceği kanısını çıkartabilir olduğumuzdur.
- Zevk ve Eğlence İle İlişkilendirilen Dans Kategorisinde öğrenci müzik, dans parti, çılgınlık gibi metaforlar üretmiş ürettikleri bu metafordan okul ve gündelik hayattan nasıl sıkıldıkları kızların ve erkeklerin aralarındaki eğlence anlayışları ve kendilerini nasıl mutlu hissedecekleriyle ilgili bize ipucu vermişlerdir.
- Besin Kaynaklarıyla İlişkilendirilen Dans kategorisinde öğrencilerin daha çok ne tür şeylerden hoşlandığı kiminin şeker, çikolata severken kiminin meyve ve kuru yemiş tercih ettiği görülmüş, biber ise acıyla bağdaştırılarak ilginç bir metafor ortaya çıkmıştır.
- Egzersiz –Hareket ve Spor İle Özdeşleştirilen Dans kategorisinde yine öğrencilerin cinsiyetleri ön plana çıkmaktadır. Kız öğrenciler daha çok

voleybol, bale, cimnastik branşlarında metafor üretirken erkek öğrenciler futbol, karate, basketbol gibi meteforlar üretmişler buda ülkemizde branş seçiminin cinsiyetle nasıl yakın bir ilişki içerisinde olduğunu bize göstermektedir.

- Hayvanlarla İlişkilendirilen Dans kategorisinde ağırlıklı olarak evde beslenen kuş, kedi, balık vb. hayvan örnekleri verilmiş. Bunun dışındaki günümüzde yerleşim bölgelerinde sesine pek rastlayamayacağımız cırcırböceği örneği öğrencinin köyden taşınmalı sistemle okuldan geldiği ya da müstakil bahçeli bir evde ikamet ettiği sonucunu çıkartabiliriz.
- Günlük Hayatımızda Kullandığımız Nesnelere İlişkilendirilen Dans kategorisinde öğrencilerin daha çok hangi eşyalarla içli dışlı olduğuna dair bize ipuçları verir. Kızlar ayna ve kitap örneğini daha çok verirken erkek öğrencilerin araba, yastık gibi örnekler verdiği görülmüştür.
- Resim ve Sanat İle Özdeşleştirilen Dans Kategorisinde resim, şiir, okul, sanat meteforları en çok kullanılan örneklerdir. Az sayıda da olsa kimi öğrencilerin okul dışı etkinliklerinde şiir, resim, şarkı gibi ders dışı etkinliklerle uğraştıkları bir kısmınının değişik kurslara gittikleri düşünülmektedir.
- Şahıs ve İnsanlarla Özdeşleştirilen Dans başlığında ise öğrenciler etraflarındaki değer verdikleri ve sevdikleri insanları örneklendirmişlerdir. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu beden eğitimi öğretmenleri Eylem Hoca örneğini verirken anne ve kardeş sevgisi de en fazla kullanılan meteforlardır.

İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin “*Dans*” kavramı için oluşturdukları metaforların sıklık değerine bakıldığında (Tablo.4.1) “eğlence (49), hayat (38), su (32), şeker (30), spor (26), mutluluk (22), güzel (15), gökkuşağı (15), hayal (9), rüya (8), huzur (8) en sık tekrar edilen metaforlardır.

Öğrencilerin dansileeğlenceyi bütünleştirdikleri, hayatın anlamı olarak gördükleri, yaşam boyu sağlık için su gibi gereksimin olduğunu kavradıkları

anlaşılmaktadır. Ayrıca yaşları itibariyle eğlence ve oyun olarak sevdikleri düşünülmektedir. 5. sınıf öğrencilerinin boş zamanlarında dans yaptıklarının bilincinde oldukları, eğitsel oyunlar ile eğlendikleri, eğlence ve hayat cevaplarını vererek dans ile bağdaştırdıklarını, spor cevapları ile hareketi ve dansı sevdiklerini, çiçek ve mutluluk cevapları ile dansın güzellik, neşe ve eğlence ile bütünleştirdikleri düşünülmektedir.

Ayrıca kelebek, uçmak, havada süzülme, bağımlılık, eğlence etkinlikleri, fiziksel eğitim, dönme dolap, lunapark ve pamuk şeker metaforik tanımlamaları kendilerini en özgür hissettikleri anda disiplin altında olduklarını ve bu durumda eğlenebildikleri düşünülmektedir.

Sosyal medyada ve internet üzerinde dans ile ilgili yapılan taramalarda kişilerin dans ile ilgili yaptığı birçok eleştirilere rastlanmasına rağmen araştırmada oldukça az olumsuz metaforlara rastlanması, son yıllarda dans ve spor öğretmeni atama sayısının artmasıyla branş öğretmenlerinin derslere girmesinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Sonuç olarak, ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin, dansın önemi anladıkları, hayatla, sağlıkla, zevkle, huzur, psikoloji ve gelişim ile ilişkisini kavradıkları düşünülmektedir.

Çalışmadan elde edilen bulgularda gösteriyor ki dansın sevilmesi konusunda öğretmenler metaforlardan yararlanabilir.

Araştırmada ortaya çıkan bulgular doğrultusunda şu öneriler geliştirilmiştir:

- ✓ Metaforlar, ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin “ *Dans* ” kavramına ilişkin sahip oldukları algıları anlamada, açığa çıkarmada ve açıklamada güçlü birer araştırma aracı olarak kullanılabilir.
- ✓ Daha genişletilerek yapılacak çalışmalardan elde edilecek bulgular; beden eğitimi öğretmenleri, öğretim elemanları ve lisans öğrencilerine bir bakış açısı kazandırabilir.
- ✓ Bu araştırmada ortaya çıkan metaforlar, metafor listeleri ya da değişik ölçekler hazırlayacak araştırmacılar için kaynak olarak faydalı olabilir.

- ✓ Benzer şekilde bir araştırmada, beden eğitimi öğretmenleri, lise öğrencileri, okul yöneticileri, veliler ve sporcular dahil edilerek yapılabilir.
- ✓ Öğretim programları hazırlanırken bu tür çalışmalar (diğer dersler ve bazı kavram ya da olgular) periyodik olarak yapılabilir.
- ✓ Çalışma genişletilerek yapılır ise; metaforlar, diğer branş öğretmenlerinin dansa ve öğrenciye olan yaklaşımlarını daha olumlu bir tutuma getirebilir.
- ✓ Çocukların bilişsel ve duyuşsal olarak dansa ilgilerinin arttırılmasında ve motivasyon sağlamada metaforlar kullanılabilir.

Buradan anlaşılacağı üzere öğretmenlerin yıllık programa uyması, olumsuz düşüncelerin ortadan kalkması, tüm öğrencilerin spor ve dans alışkanlığı kazanması, sağlıklı bireylerin yetişmesi, dansın önleyici hekimlikte kullanılması, hareketsiz yaşamda oluşabilecek olumsuzlukların ortadan kalkması açısından önemlidir.

6. KAYNAKÇA

- Afacan, Ö. (2011). "Fen bilgisi öğretmen adaylarının "Fen" ve "Fen ve Teknoloji Öğretmeni" kavramlarına yönelik metafor durumları", e-Journal of New World Sciences Academy: Volume: 6, Number: 1, s.1242-1254.
- Aitchison, J. (1994). *Words in the Mind an Introduction to the Mental Lexicon*, Black Well Publishers. Oxford.
- Aktaş, G. (1999). "Temel Dans Eğitimi". Ege Üniversitesi Basımevi. İzmir:4.
- Alpaslan, S. (2007). "Sanayi ve Bilgi Toplumu Yönetim Metaforlarının Karşılaştırılması". Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Sakarya, s:39.
- Aristoteles, "Poetika", çeviren: Samih Rifat, Doğan Kitaplığı, İstanbul, 2003.
- Aydın, F. (2010). "Ortaöğretim Öğrencilerinin Coğrafya Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Metaforlar, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri":10(3), Yaz, s:1293-1322.
- Aydın, C. (1991). "Öğreticide Olması Gerekli Vasıflar", Türk Halk Oyunlarının Öğretiminde Karşılaşılan Problemler Sempozyumu Bildirileri (6-8 Mart 1990 İstanbul), Kültür Bakanlığı Halk Kültürünü Araştırma Dairesi Yayınları,157, Seminer, Kongre Bildirileri Dizisi,32, Ankara, s. 45-48.
- Ayyıldız, T.,Gökyürek B.. (2016). Examination Of Leisure Satisfaction Levels Of Individuals Participating In Recreative Dance Activities. *Science, Movement and Health*, 16(2): 147-155.
- Beşkardeş, S. (2007). "Üstün Zekâlı Ve Özel Yetenekli Öğrencilerin Yabancı Dil (İngilizce) Öğretiminde Metafor Sisteminin Uygulanması", Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Afyon, s:47-48.
- Bradley, K.,Bonbright, J., and Dooling, S., (2013). *Evidence: A Report on the Impact of Dance in the K-12 Setting*, National Dance Education Organization.
- Bonbright, M.J., (2000). *Dance: The Discipline*. Art Education
- Cantekin, D. (2011). Dansta kullanılan hareketle ilgili terimlerin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Cerit, Y. (2008). "Öğretmen Kavramı İle İlgili Metaforlara İlişkin Öğrenci", Öğretmen ve Yöneticilerin Görüşleri, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*: 6 (4), s:693-712.
- Clarcken, Rodney, H. (1997). "Five Metaphors for Educators" Paperpresented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association (Chicago, IL, March 24-28).
- Cohen, B.B., (2003). *Sensing, Feelingand Action*. Contact Editions, Northampton.

Dans, Dansın Yapısı ve Rolü, Théma Larousse, Tematik Ansiklopedi, , Milliyet Gazetecilik. 5. cilt: Edebiyat, Sanat, Müzik, Sinema, 1993-1994.

Döş, İ. (2010). “Aday Öğretmenlerin Müfettişlik Kavramına İlişkin Metafor Algıları”, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9(3), s:607 -629.

Dündar, Mehlika.(2003). “Anaokulu ve İlköğretimin birinci Sınıfında ritim Eğitimi” Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi cilt 23, sayı:2

Emiroğlu, K. , Aydın, S. (2003). Etnoloji Sözlüğü. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınevi, s:204-205.

Erdem, F. , Şatır, Ç. (2000). “Farklı Örgütlerde Kültürel Yapının Metaforlarla Analizi”, VIII. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi, s:25-27.

Gaziantep Üniversitesi (2016). “Spor Bilimleri Dergisi” Cilt:1- s:2.

Gürbüz, O. ,Gündüz, M. (2006). “Eğitim Fakültelerini Yeni Kazanan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersini Almadan Önce ve Aldıktan Sonra Öğretmenlik Mesleği Hakkındaki Metaforlarının Karşılaştırılması”, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt VIII Sayı 2, Afyonkarahisar, s:293-311.

Hanna, J.H., (2016). What Makes a Dance? The Brain a Choreographer, Dancer and Spectator. Erişim tarihi: 20 Ocak 2018 www.4dancers.org/2016/07/what-makes-a-dance-the-brain-as-choreographer-dancer-and-spectator.

Harman, K.,Koohang, A. (2005). Open source as a metaphorfor e-learning. Annual Informing Science Conference, Flagstaff, Arizona.

Hugel, F.,Cadopi, M., Perrin, P. (1999). Postural control of ballet dancers: a specificuse of visual input for artistic purposes. International Journal Sports Medicine,20: 86-92.

İbret, Ü. , Aydınözü, D. (2011). “İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin “Dünya” Kavramına İlişkin Geliştirdikleri Metaforlar”, Cilt:19 No:1Kastamonu Eğitim Dergisi 85-102.

Kararımak, Ö. , Güloğlu, B. (2012). “Metafor: Danışan ve Psikolojik Danışman Arasındaki Köprü”, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 4.37,s:122-135.

Kaeppler, A., L. (1978). Dance in anthropological perspective. Annual Review of Anthropology, 31-49.

Kutluay, F. (2009). “Ütopyalarda Metafor, Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü”, Felsefe Ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Van, s:3-12.

Koç, M. ,Murathan, F.,Yetiş, Ü., Murathan, T. (2015). İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin spor kavramına ilişkin algıları. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3(9), 294-303.

Lakoff, G. , Johnson, M. (2005). "Metaforlar: Hayat, Anlam ve Dil", Paradigma Yayınları, Çeviren: Demir, G. Y. , İstanbul, s:25.

Marzano, Robert, J. , Barbara, B. , Gaddy, Dean, C. (2000). What Works in Classroom Instruction, ERIC Document, No: ED 468434.

Yılmaz, İ. ,Yıldırım, İ. ,Beyazoğlu, G. ,Bektaş, F. (2013)."2011 Avrupa Gençlik Olimpiyatları Gönüllülerinin Olimpiyat Algılarının Metafor Yoluyla Öğrenilmesi. "Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi". Cilt 7, s:2.

Ocak, G., Gündüz, M. (2006). "Eğitim Fakültesini Yeni Kazanan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersini Almadan Önce ve Aldıktan Sonra Öğretmenlik Mesleği Hakkındaki Metaforlarının Karşılaştırılması", Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8 (2), s:293-309.

Oğuz, A. (2005). "Öğretmen Eğitim Programlarında Metafor Kullanma", Ed.: H. Kıran, XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Kitabı, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli, s:582-588.

Oğuz, E. , Yılmaz, K. , Taştan, M. (2007). "İlköğretim Denetmenlerinin ve İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Denetim İnançları", Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, 17,s:39-51.

Polat, S. (2010). "İlköğretim 6-7 Sınıf Öğrencilerinin Matematik Kavramına İlişkin Kullandıkları Metaforlar" Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, , Yüksek Lisans Tezi, Tokat, s:47-49.

Riejos, Roldan, Ubeda, P. , Mansilla, Castillejos, M. (2001). "The Impact of Visuals: Using a Poster to Present Metaphor", European Journal of Engineering Education, Volume26, No: 3.

Saban, A. (2008). "Okula ilişkin metaforlar", *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, s:459-496.

Salman, Y. (2003). "Dilin Düş Evreni: Eğretileme", Kitaplık Dergisi, Yapı Kredi Yayınları, Sayı. 65, Ekim, İstanbul, s:53-54.

Senel, S. E. (1990). Hareket Notasyonu Halk Oyunları Yazımı, Levent Müzik Evi Yayınları, İzmir.

Stützle, Sajaniemi (2005). An Empirical Evaluation of Visual Metaphors in the Animation of Roles of Variables (Informing Science Journal) Volume 8.

Summer, D. (1998). "Metaphor And Art History", Encyclopedia Of Aesthetics, C.3, Haz. Michel Kelly, New York, Oxford University Press, s.219. Akt. Yılmaz, Ç (2007) "Derrida'nın Metafor Kullanımı", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, s:18.

Tdk, (2005). "Türkçe Sözlük", Tdk Yayınları: Ankara. s:1359.

Sanchez,T.,Maribel, Beatriz, B. M (2000) "Fraseología Yvariación terminológica:." Terminologie et Traduction 2, 82-100.

Tompkins, P. , Lawley, J. (2002). "The magic of metaphor", *The Caroline Newsletter*, March. s:4.

Türker, M. (2009). "Mevlana'nın Mesnevi'sinde metaforun yeri", Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Van, s:19.

Yank, E. (2010). Dans ve İletişim. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Yazıcı, N. (2012). "Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden Mezun Öğretmen Adayların "Edebiyat" Hakkındaki Metaforları", Millî Eğitim Dergisi, Sayı. 193, Kış, s:106-114.

Yetim, A. (1999). "Öğretmenlik Mesleği ve Beden Eğitim ve Spor Öğretmeninin Sosyal Görevleri", Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt,3, Sayı,3, Kasım, s. 222-234.

Yıldırım, A. , Şimşek, H. (2011). "*Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*", Seçkin Yayıncılık, Ankara. s:72-207.

Yoncalık, O. (2007). Kültür ve Spor Bağlamında Cinsiyetin "Dans"a Yönelik Tutuma Etkisi (Beden Eğitimi ve Spor Alanında Öğrenim Gören Öğrenciler Üzerinde Yapılan Bir Analiz).Milli Eğitim Dergisi,176,109-1

Yoncalık, O.(2004). "*Milli Eğitim Dergisi*" Sayı: 164..Erişim tarihi 20 Ocak 2018 http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/164/yoncalik.htm

7.EKLER

Ek.1.

Sevgili Öğrenciler, bu araştırmada ilköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin dansa ilişkin metaforlarını belirleme amaçlanmıştır. Bu nedenle aşağıdaki ibareyi kullanarak ve sadece tek bir metafor üzerinde yoğunlaşarak konu ile ilgili düşüncenizi lütfen yazınız. Araştırmaya katıldığınız için teşekkür ederim.

Mehmet METE
Yüksek Lisans Öğrencisi

Yaşınız:

Cinsiyetiniz:

Sınıfınız:

Okulunuz:

“Dans.....gibidir. Çünkü”

8. ÖZGEÇMİŞ

1977 yılında Çankırı'da doğdum. İlk orta ve lise öğrenimimi Çankırı'da tamamladım. 1997 yılında Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda lisans eğitimime başladım.2001 yılında mezun oldum. 2002 yılında başladığım hem milli sporcusu, hem milli hakemliği, hem de milli takım antrenörlüğü yaptığım cimnastik branşında Çankırı Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde antrenörlük görevime devam etmekteyim.

